

Nazwa przedmiotu	Konserwacja i restauracja szkła
Jednostka prowadząca	Wydział Ceramiki i Szkła / Katedra Konserwacji i Restauracji Ceramiki i Szkła
Jednostka dla której przedmiot jest przygotowany	Wydział Ceramiki i Szkła / Katedra Konserwacji i Restauracji Ceramiki i Szkła
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy, obowiązkowy.
Rok studiów/semestr; forma studiów	IV rok, semestr 7 i 8; studia stacjonarne jednolite magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Prowadzący	Dr Katarzyna Wantuch-Jarkiewicz
Cel zajęć	Celem zajęć jest teoretyczne praktyczne przedstawienie metod i środków stosowanych w konserwacji i restauracji szkła zabytkowego, archeologicznego i współczesnego na przykładzie szkła zabytkowego z kolekcji muzealnych lub prywatnych. Zakres: szkło w połączeniu z innymi materiałami. Realizacja zadań o rosnącym stopniu trudności natury formalnej, rozwijanie świadomości plastycznej i indywidualnych predyspozycji studenta; kształtowanie umiejętnego wykorzystywania poznanych technik.
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów III roku – metodyka konserwacji i restauracji szkła, chemia konserwatorska, technologia szkła, kopia detalu szklanego oraz techniki obróbki szkła, zaawansowane umiejętności poprawnego wykorzystania metod i środków stosowanych do konserwacji szkła, warsztatu szklarskiego, ugruntowane wiadomości z zakresu historii i technologii szkła, archeologii szkła.
Efekty kształcenia w zakresie:	
– <i>wiedzy</i>	Student ma zaawansowaną wiedzę z zakresu prawidłowego rozpoznania użytych technik i technologii, zna podstawy warsztatu, poprawnie klasyfikuje badany obiekt, prawidłowo dobiera metody wykonania dokumentacji konserwatorskiej oraz przeprowadzenia konserwacji i restauracji wybranych obiektów.
– <i>umiejętności</i>	Nabycie umiejętności trafnego określenia i doboru techniki konserwacji i restauracji szkła. Student świadomie posługuje się warsztatem i potrafi wykonać prostą konserwację i restaurację przedmiotu szklanego. Potrafi poprawnie porównywać i analizować realizowany projekt. Potrafi przygotować graficzną dokumentację całości projektu.
– <i>kompetencji personalnych i społecznych</i>	Student potrafi krytycznie interpretować opracowywane zagadnienie, uczy się poprawnego prezentowania wyników swoich badań oraz relacjonuje przeprowadzone zabiegi oraz argumentuje dokonane wybory, potrafi formułować trafne opinie i sądy, potrafi płynnie wypowiadać na temat opracowywanego tematu.
Treść zajęć	Analiza techniki wykonania oraz stanu zachowania wybranego obiektu zabytkowego lub nowoczesnego wykonanego ze szkła. Przygotowanie wstępnej dokumentacji inwentarzowej oraz fotograficznej. Ćwiczenia warsztatowe - wykonanie konserwacji i restauracji szklanego przedmiotu. Przygotowanie prezentacji. Przygotowanie dokumentacji.
Forma i wymiar zajęć	Wykłady, korekty, ćwiczenia w pracowni oraz warsztatach katedry, realizacja. 60 godz./sem.
Metody i kryteria oceny	90% wykonanie zadań/aktywność na zajęciach/przeglądy robocze. 10% otwarty przegląd.
Sposób zaliczenia	Semestr 7 – zaliczenie ze stopniem. Semestr 8 – przegląd egzaminacyjny ze stopniem.

Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biszkont J., 2005, <i>Późnośredniowieczne wyroby szklane z ratowniczych badań archeologicznych w rejonie ulic Szewskiej i Wita Stwosza we Wrocławiu</i>; Śląskie Sprawozdania Archeologiczne T. 47 (2005), 193-206, il. 6, tab. 1. 2. Brill R.H., 1999. <i>Chemical Analyses of Early Glasses</i>, t. 1, 2, Corning, New York. 3. Ciepela-Kubalska S., 199, <i>Szklance fletowate ze Starego Miasta w Warszawie (XIV/XV – I ćwierci XVII wieku)</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XIX – Nauki Humanistyczne – Społeczne, Zeszyt 223, str. 25 – 42. 4. Davison S., Newton R., 1996, <i>Conservation of Glass</i>; Butterworth-Heinemann, Oxford. 5. Dekówna M., 1980, <i>Szko w Europie wczesnośredniowiecznej</i>, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław. 6. Domasławski W., 1971, <i>Hydrofobizacja szkła przy pomocy alkilochlorosilanów i alkilalkoksylanów</i>, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo 4, Toruń 1971, str. 111 – 125. 7. Greiner – Wronowa E., Pusoska A., Piasecka D., 2007, <i>Biały nalot na obiektach szklanych w gablotach muzealnych</i>, [w:] Szkło i Ceramika, Rocznik 58 , str. 26 – 31. 8. Iwanicka M., 2008, <i>Przykłady zastosowania tomografii optycznej (OCT) do badań materiałowych i analizy struktury dzieła sztuki</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo XXXVI – Nauki Humanistyczne – Społeczne, Zeszyt 386, Toruń, str. 176 – 190. 9. Kunicki – Goldfinger J.J., 2008, <i>Unstable historic glass: symptoms, causes, mechanisms and conservation</i>, [w:] Reviews in Conservation Number 9, str. 47 – 60. 10. Kunicki–Goldfinger J.J., 2005, <i>Konserwacja i badania dwóch szklanych naczyń z rzymskiego Novae</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XXIX, Nauki Humanistyczne – Społeczne, Zeszyt 370, str. 269 – 278. 11. Łydzba – Kopczyńska B., 2013, <i>Analizy specjalistyczne i konserwacja zabytków ze średniowiecznego skarbu z Głogowa z 1987 r.</i>, 2013. 12. Majewski E., 1907, <i>Wskazówki do konserwowania wykopalisk przedhistorycznych</i>, Światowit, t. 8. 13. Markiewicz M., 1991, <i>Szko w ikonografii – problemy interpretacyjne</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XVIII, Nauki Humanistyczne – Społeczne, Zeszyt 210, str. 289 – 293. 1. Markiewicz M., 2005, <i>Doświadczalne, hutnicze formowanie szklanych pucharków dzwonowatych na podstawie wczesnonowożytnych oryginałów</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XXIX, Nauki Humanistyczne – Społeczne, Zeszyt 370, str. 279 – 284. 2. Nawracki M., 1999, <i>Późnośredniowieczne i nowożytne szkła z terenu zamku krzyżackiego w Toruniu</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XXVII, Toruń, str. 53 – 132. 14. Koob S.P., 2006, <i>Conservation and Care of Glass Objects</i>, Archetype Publications, 15. Miszczyk T., 2006, <i>Dawne hutnictwo szkła w Karkonoszach i Górach Izerskich</i>, [w:] Archeologia Żywa 2 (36). 16. Krawczyk M., Romiński W., 1999, <i>Wyroby szklane z XII – XVIII w. z badań archeologicznych w Nysie</i>, Silesia Antiqua 40, str. 133 – 159. 17. Olczak J., 1978, <i>Analiza naczyń szklanych</i>, [w:] Materiały sprawozdawcze z badań zespołu pobenedyktynskiego w Mogilnie, z. 1, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, seria B, t. 52, Warszawa 1978, str. 130 – 155. 18. Olczak J., 1965, <i>Wytwórczość szklarska na terenie Polski we wczesnym średniowieczu. Studium archeologiczno – technologiczne</i>. [w:] Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu, t.8, Z. Kamińska red., Studia i materiały z historii kultury materialnej, t. 35, A. Gieysztor red., Wrocław – Warszawa – Kraków 1968, str. 7. 19. Purowski T., 2012, <i>Wyroby szklane w kulturze lużyckiej w międzyrzeczu Noteci i środkowej Odry. Studium archeologiczno – technologiczne.</i>; Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa. 20. Purowski T., 2013, <i>Wyroby ze szkła i „szklatego fajansu” odkryte na cmentarzysku kultur lużyckiej i regionalnej grupy kręgu halsztackiego w Domasławiu, pow. Wrocławski</i>, Archeologia Polski, t. LVIII, str. 23 – 87. 21. Rubnikowicz M., 1959, <i>XVIII – wieczne naczynia szklane odkryte na Starym Mieście w Toruniu</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XIV, Archeologia Szkła 3, Toruń, str. 73 – 84. 22. Rzeźnik P., 1998, <i>Paciorki szklane z wczesnośredniowiecznego grodziska w Gostyniu na Dolnym Śląsku</i>, [w:] <i>Kraje słowiańskie w wiekach średnich. Profanum i sacrum</i>, red. H. Kóčka – Krenz, W. Łosiński, Poznań, s. 380 – 391. 23. Soldenhoff B., 1991, <i>Próba określenia typów zniszczeń szkieł archeologicznych</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XIX, Nauki humanistyczne – społeczne, zeszyt 223, Toruń, str. 97 – 123. 24. Soldenhoff B., 1991, <i>Stan badań nad konserwacją szkła archeologicznego w Polsce</i>, [w:] Acta Universitatis Nicolai Copernici, Archeologia XVIII, Toruń, str. 205 – 208. 25. Soldenhoff B., 1993, <i>Usuwanie substancji inkrustujących warstwy korozyjne w szklach archeologicznych</i>, [w:] Naukowe podstawy ochrony i konserwacji dzieł sztuki oraz zabytków kultury materialnej, Toruń, str. 234 – 246. 26. Stawiarska T., 1984, <i>Szkła z okresu wpływów rzymskich z północnej Polski : studium technologiczne</i>, Bibliotheca Antiqua; 19, Zakład Narodowy im. Ossolińskich ; Polska Akademia Nauk. Instytut Archeologii i Etnologii, Wrocław. 27. Tennent N.H., Townsend J.H., 1984, <i>The significance of the refractive index of adhesives for glass repair</i>, [w:] Adhesives and Consolidants, Preprints of the Contributions to the Paris Congress, 2 – 8 September 1984, red. N.S. Brommelle, E.M. Pye, P. Smith, G. Thomson, IIC, London, s. 205 – 212. 28. Wagner B., Nowak A., Bulska E., Kunicki – Goldfinger J. J., Schalm O., Janssens K., 2008. <i>Complementary analysis of historical glass by scanning electron microscopy with energy dispersive X – ray spectroscopy and laser ablation inductively coupled plasma mass spectrometry</i>, Microchimica Acta, str. 415 – 424.
Uwagi	
Język wykładowy	Język polski, możliwość prowadzenia zajęć w języku angielskim.